

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ПРИКАРПАТСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ
ВАСИЛЯ СТЕФАНІКА**

Факультет/інститут філології

Кафедра журналістики

**СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ
МЕДІАПРАВО**

Освітня програма Журналістика

Спеціалізація (за наявності) _____

Спеціальність 061 Журналістика

Галузь знань 06 Журналістика

Затверджено на засіданні кафедри
Протокол №1 від 31.08.2022р.

м. Івано-Франківськ – 2022р.

ЗМІСТ

1. Загальна інформація
2. Опис дисципліни
3. Структура курсу
4. Система оцінювання курсу
5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу
6. Ресурсне забезпечення
7. Контактна інформація
8. Політика навчальної дисципліни

1. Загальна інформація

Назва дисципліни	Медіаправо
Освітня програма	Журналістика
Спеціалізація (за наявності)	-
Спеціальність	Журналістика
Галузь знань	06 Журналістика
Освітній рівень	Бакалавр
Статус дисципліни	Основна
Курс / семестр	2/2
Розподіл за видами занять та годинами навчання (якщо передбачені інші види, додати)	Лекції – 16 год. Семінарські заняття – 20 год. Самостійна робота – 54 год.
Мова викладання	Українська
Посилання на сайт дистанційного навчання	https://d-learn.pro/

2. Опис дисципліни

Мета та цілі курсу

Мета курсу формування базових знань та розуміння медіа законодавства; розуміння функцій журналістики у суспільстві з законодавчої та практичної точок зору; аналіз сучасного українського законодавства у сфері інформації; дослідження шляхів удосконалення правової бази діяльності засобів масової інформації в Україні.

Цілі. Ознайомити студентів з основами теорії інформаційного права; дослідити практику регулювання правових проблем у журналістській діяльності; проаналізувати законодавчу базу діяльності журналістів; сформувати широкі практичні знання про законодавство та судову систему задля кращого висвітлення цих тем у журналістській практиці.

Компетентності

ЗК01.Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК03. Здатність бути критичним і самокритичним.

ЗК09.Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

СК 02. Здатність формувати інформаційний контент;

СК 03. Здатність створювати медіапродукт;

СК 07. Здатність застосовувати міжнародні журналістські стандарти, принципи журналістської етики, національні етичні норми, етикетні правила на різних етапах професійної діяльності

Програмні результати навчання

ПР01. Пояснювати свої виробничі дії та операції на основі отриманих знань

ПР03. Оцінювати свій чи чужий інформаційний продукт, інформаційну акцію, що організована й проведена самостійно або разом з колегами.

ПР 09. Оцінювати діяльність колег як носіїв прав і обов'язків членів суспільства, представників громадянського суспільства.

ПР 19. застосовувати міжнародні журналістські стандарти, принципи журналістської етики, національні етичні норми, етикетні правила на різних етапах професійної діяльності.

3. Структура курсу

№	Тема	Результати навчання	Завдання
---	------	---------------------	----------

1.	Тема 1. Основні поняття й терміни інформаційного права.	Орієнтуватись в понятійно категоріальному апараті курсу. Знати предмет, структуру та завдання курсу. Розуміти концепцію медіаправа.	Питання, кейси
2	Тема 2. Медіаправо як актуальна складова журналістської діяльності.	Знати основи інформаційного законодавства України.	Тести, питання,
3.	Тема 3. Міжнародно-правові норми журналістської діяльності.	Орієнтуватись в інформаційній політиці зарубіжних країн щодо побудови інформаційного суспільства. Знати загальні аспекти зарубіжного досвіду регулювання інформаційної сфери.	Питання, тести,
4.	Тема 4. Свобода інформації в Україні.	Знати законодавство України щодо прав на інформацію. Орієнтуватись в фактичних можливостях доступу до інформації громадян та редакцій ЗМІ. Розуміти закони свободи розповсюдження інформації.	Питання, тести
5.	Тема 5. Інформаційна безпека.	Знати основи. інформаційна безпека. Аналізувати доктрину інформаційної безпеки. Знати ЗУ «Про інформацію» як основний документ у сфері медіаправа України, та ЗУ «Про доступ до публічної інформації».	Тести, питання,
6.	Тема 6. Правове регулювання реклами.	Розуміти тенденції співіснування реклами та свободи масової інформації. Знати загальні положення Закону України «Про рекламу». Вміти визначати приховану рекламу. Знати особливості реклами в радіо- та телепрограм. Знати права та обов'язки рекламодавців, рекламовиробників та рекламорозповсюджувачів.	Питання, кейси, тести
7	Тема 7. Роль медіа у передвиборчій агітації.	Знати роль медіа у висвітлення передвиборчих кампаній. Знати принцип рівних прав кандидатів щодо доступу до ЗМІ. Аналізувати поняття та види передвиборчої агітації. Розуміти зміст агітації. Знати загальні умови проведення агітації у ЗМІ.	Питання, тести,
8	Тема 8. Кримінально-правові норми журналістської діяльності в Україні.	Знати особливості правового середовища інформаційної сфери і правове забезпечення діяльності засобів масової інформації. Законодавство про дифамацію («приниження честі, гідності та ділової репутації»).	Питання, тести,

4. Система оцінювання курсу

Накопичування балів під час вивчення дисципліни	
Види навчальної роботи	Максимальна кількість балів
Лекція	0
Семінарське заняття	40
Самостійна робота	5
Індивідуальне завдання	5
Екзамен	50
Максимальна кількість балів	100

5. Оцінювання відповідно до графіку навчального процесу

Види навчальної роботи	Навчальні тижні																	Разом
	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	
Лекції																		
Семінарські з-тя		5		5		5		5		10		10						
Самостійна р-та												5						
Індивідуальні завдання											5							
Екзамен																	50	
Всього за тиждень		5		5		5		5		10	5	15					50	

Примітка: не рекомендується на один тиждень планувати кілька форм контролю.

6. Ресурсне забезпечення

Матеріально-технічне забезпечення	Мультимедіа
Література:	
<ol style="list-style-type: none"> 1. Еннан Р. Є. Медіаправо : навчально-методичний посібник для здобувачів вищої освіти за першим (бакалаврським) рівнем спеціальності «Журналістика» / Р. Є. Еннан. - Одеса : НУ "ОЮА", 2020. - 50 с. DOI: 10.32837/11300.14907 2. Права людини та мас-медіа в Україні: Збірник конспектів лекцій [Тексти] / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2018. – 260 с. 3. Права людини та мас-медіа в Україні: Частина 2: Збірник конспектів лекцій / Авт. кол. – За ред. Виртосу І., Шендеровського К. – Київ: Інститут журналістики КНУ ім. Тараса Шевченка. 2020. – 260 с. 4. Права людини та масмедіа в Україні. Частина 3: Збірник конспектів лекцій / за ред. Виртосу І., Шендеровського К. Київ : Інститут журналістики, 2021. – 354 с. 5. Бондаренко І. С. Правові основи масової комунікації : навчально-методичний посібник для студентів факультету журналістики. Запоріжжя : ЗНУ, 2011. 70 с. 6. Бондаренко І. С. Інформаційна політика та безпека : методичні рекомендації для здобувачів ступеня вищої освіти бакалавра спеціальності “Інформаційна, бібліотечна та архівна справа” освітньо-професійної програми “Інформаційна діяльність у бізнесі, політиці та державному управлінні”. Запоріжжя : ЗНУ, 2020. 95 с. 7. Інформація та реклама в Україні: зб. законодав. і нормат. актів: (офіц. текст)/ упоряд. Ю.В. Паливода. – К.: ПАЛИВОДА А.В., 2010. – 440 с. 8. Кузнецова О.Д. Правові норми журналістики України: Посібник / О.Д. Кузнецова. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім.І.Франка, 2006. – 352 с. 9. Марущак А.І. Інформаційне право: доступ до інформації: Навчальний посібник / А.І. 	

Марущак. – К.: КНТ, 2007. – 532 с.

10. Основи інформаційного права України: навч. посіб./ В.С. Цимбалюк, В.Д. Гавловський, В.М. Брижко; за ред. М.Я. Швеця, Р.А. Калюжного та П.В. Мельника. 2-ге вид., переробл. і допов. – К.: Знання, 2009. – 414 с.
11. Цимбалюк В.С. Інформаційне право (основи теорії і практики). Монографія / В.С. Цимбалюк.– К.: “Освіта України”, 2010. – 388 с.
12. Павликівський В. І. Кримінально-правове забезпечення свободи слова та професійної діяльності журналістів в Україні : монографія / В. І. Павликівський. – Х. : Панов, 2016. - 488 с.
13. Поклонська О. І. Права та обов’язки журналіста як основа ефективного функціонування засобів масової інформації // Форум права. - 2017. - № 3. - С. 166– 171.
14. Харенко О. В. Інформаційно-правовий статус друкованих засобів масової інформації // Науковий вісник Міжнародного гуманітарного університету. Серія : Юриспруденція. - 2015. - Вип. 16(1). - С. 82-86.
15. Харенко О. В. Правове регулювання відмови у державній реєстрації друкованого засобу масової інформації // Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія : Право. - 2015. - Вип. 35(1.3). - С. 41-46.

Додаткова

16. Кобзар Ю.М. Сучасні механізми державного регулювання телерадіомовлення: міжнародні стандарти і досвід європейських країн // http://www.nbuv.gov.ua/e-journals/tppd/2008-3/R_2/08kymdek.pdf.
17. Досвід функціонування механізму державного замовлення у сфері телерадіомовлення в контексті розбудови Суспільного телерадіомовлення в Україні. Аналітична доповідь / Громадська організація «Лабораторія законодавчих ініціатив». – К., 2008.
18. Зідорук С.І., Гнатюк С.Л. Суспільне мовлення: український варіант // Стратегічні пріоритети. – 2008. – № 4 (9). – С. 77-84.

Інформаційні ресурси:

19. Сайт Агсуспільного мовлення <https://suspilne.media/>
20. . Умови та правила Facebook <https://ru-ru.facebook.com/policies>
21. Сайт Організації Об’єднаних націй <https://www.un.org/ru/>
22. Сайт Європейського суду з прав людини - <https://www.echr.coe.int/Pages/home.aspx?p=applicants/ukr&c>
23. Сайт справ Європейського суду з прав людини - <https://hudoc.echr.coe.int/rus>
24. Сайт Міністерства інформаційної політики України <https://mip.gov.ua/>
25. Сайт Центру демократії та верховенства права <https://cedem.org.ua/>
26. Сайт Харківської правозахисної групи <http://khpg.org/>
27. Сайт Незалежної медійної ради: www.mediarada.org

7. Контактна інформація

Кафедра	Кафедра Журналістики 76018, м. Івано-Франківськ, вул. Шевченка, 57 ауд. 414 навч.-лаб. корпус (4-й поверх) E-mail: kaf_journ@pnu.edu.ua
Викладач (і) Гостьові лектори	Дебенко Ігор Богданович , кандидат політичних наук, викладач
Контактна інформація викладача	igor.debenko@pnu.edu.ua

8. Політика навчальної дисципліни

Академічна добросовісність	Політика курсу базується на гуманістичній освітній парадигмі, суть якої полягає у повазі до особистості студента, у праві й можливості майбутнього фахівця самостійно обирати спосіб засвоєння навчального матеріалу,
----------------------------	---

	<p>використовувати нові методи, прийоми і засоби педагогічної діяльності; на навчанні у співробітництві, тобто спільній із викладачем діяльності; на плюралізмі як важливій основі розвитку інтелектуальних здібностей студентів, розвитку їхнього критичного мислення. Будь-які форми порушення академічної доброчесності не толеруються. Списування під час контрольних модульних робіт та екзамену заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів).</p>
<p>Пропуски занять (відпрацювання)</p>	<p>Можливість і порядок відпрацювання пропущених студентом занять регламентується «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p> <p>Для отримання допуску до підсумкового контролю студентові необхідно отримати мінімум 25 балів за семінарські заняття чи завдання самостійної роботи.</p>
<p>Виконання завдання пізніше встановленого терміну</p>	<p>У разі виконання завдання студентом пізніше встановленого терміну, без попереднього узгодження ситуації з викладачем, оцінка за завдання - «незадовільно», відповідно до «Положенням про порядок організації та проведення оцінювання успішності здобувачів вищої освіти» ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника » (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019 р.; із внесеними змінами наказом № 212 від 06.04.2021 р.). Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2021/04/isinuvannia_nove2.pdf</p>
<p>Невідповідна поведінка під час заняття</p>	<p>Невідповідна поведінка під час заняття регламентується рядом положень про академічну доброчесність (див. вище) та може призвести до відрахування здобувача вищої освіти (студента) «за порушення навчальної дисципліни і правил внутрішнього розпорядку вищого закладу освіти», відповідно до п.14 «Відрахування студентів» «Положення про порядок переведення, відрахування та поновлення студентів вищих закладів освіти» Покликання : https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2018/04/Polozhennia-pro-poriadok-perevedennia-vidrakhuvannia-ta-ponovlennia-studentiv-vyshchikh-zakladiv-osvity-1996.pdf</p>

Додаткові бали	<p>Отримання додаткових балів за дисципліною можливе в разі виконання індивідуальних завдань, попередньо узгоджених з викладачем. Перелік індивідуальних завдань міститься у навчальній програмі до курсу.</p> <p>Також, за рішенням кафедри журналістики студентам, які брали участь у науково-дослідній роботі (роботі конференцій, студентських наукових гуртків та проблемних груп, підготовці публікацій), а також були учасниками олімпіад, конкурсів, можуть присуджуватися додаткові бали «Положення про порядок організації та проведення оцінювання успішності студентів ДВНЗ «Прикарпатського національного університету ім. Василя Стефаника» (введено в дію наказом ректора №799 від 26.11.2019)</p> <p>Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/нормативні-документи/polozhenja/</p>
Неформальна освіта	<p>Можливість зарахування результатів неформальної освіти регламентується «Положенням про визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної освіти в Прикарпатському національному університеті імені Василя Стефаника» (Редакція 3)</p> <p>Покликання: https://nmv.pnu.edu.ua/wp-content/uploads/sites/118/2022/11/neformalna-osvita.pdf</p>

Викладач _____